

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 31.7.2021 sekä talousarviomuutos vuodelle 2021

KAKOLK 24.08.2021 § 63
1218/02.02.01/2021

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2021 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosenusteiden lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena ja tarvittaessa on ryhdyttävä toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi. Lauta- ja johtokuntien tulee päättää talousarvioon mahdollisesti esitettävistä muutoksista. Talousarviomuutos on valmisteltava lautakunnan hyväksymällä talousarvion sitovuustasolla. Muutosesityksen yhteydessä on arvioitava myös taloudellisten ja määrällisten sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja esitettävä niihin tarpeelliset muutokset.

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan käyttötalousosan sitovuus taso kasvatus- ja koulutuslautakuntaan nähden on vastuualueiden toimintakate. Talousarviomuutokset on palveluarviotaulukossa esitetty ennuste sarakkeessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-heinäkuulta 2021 palvelualueittain.

	2021	2020
Talous- ja hallintopalvelut	53,3 %	66,5 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	22,9 %	-3,7 %
Koulutuspalvelut	62,9 %	58,6 %
Varhaiskasvatuspalvelut	61 %	57,9 %
Yhteensä	57,1 %	54,5 %

Tämän vuoden aiemmat ennusteet on tehty oletuksella, että syksyllä korona-pandemia ei vaikuta toimintaan. Nyt pandemian vaikutus on otettu huomioon.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ennuste on heikko, kuten jo ennen kesää arvioitiin. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ylityspaine on 2,8 milj. euroa. Merkittävin yksittäinen tekijä ylitykseen on henkilöstökulujen kasvu.

Talous- ja hallintopalveluissa talousarviomuutos koskee toimisto- ja hallintotyöhön liittyvää 70 000 euron kustannussiirtoa koulutuspalveluihin ja 100 000 euron siirtoa varhaiskasvatuspalveluihin.

Ylityspaine hyvinvoinnin edistämisen palvelujen osalta on oppimisen tuessa 0,1 milj. euroa. Vuoden vaihteessa siirtyi koulutuspalveluista henkilöstöä hyvinvoinnin edistämisen palveluihin. Heinäkuun ennusteen laadinnan yhteydessä on huomioitu se, että koulutuspalveluista siirtyi 1,35 milj. euroa vähemmän henkilöstökuluja hyvinvoinnin edistämisen palveluihin kuin talousarviossa on arvioitu. Talousarviomuutokseen on myös huomioitu kehittämishankkeiden jaksotukset.

Koulutuspalveluihin palautetaan 1,35 milj. euroa hyvinvoinnin edistämisen palveluista. Noin 0,5 milj. euroa muutosta tulee toisen asteen oppivelvollisuuden laajenemisesta ja noin miljoona koostuu useammasta tekijästä mm.

henkilöstökuluista ja koronaan liittyvistä kustannuksista.

Varhaiskasvatuspalveluissa talousarviomuutos on noin 1,3 milj. euroa. Kustannukset ylittyvät mm. henkilöstökustannusten ja palvelujen ostojen osalta, johtuen mm. ryhmäkokoo- sekä ryhmien määrämuutoksista. Edellä mainittujen kustannusten vaikutus on noin 1,5 milj. euroa. Lisäksi yksityisen varhaiskasvatuksen kasvun vuoksi palvelusetelimenot kasvavat yli 0,5 milj. euroa. Yksityisen kotihoidon tuen kustannukset pienenevät 0,4 milj. euroa ja perhepäivähoidon kustannukset tulevat jäämään noin 0,4 milj. euroa alle talousarvion. Varhaiskasvatusmaksujen tulorajat nousevat 1.8.2021 alkaen, jonka vaikutuksesta tulot pienyvät noin 26 % loppu vuoden aikana.

Palvelualueiden keskeisin toiminta:

Talous- ja hallintopalvelut

Toimisto- ja hallintotyön uudelleen organisointi on edennyt suunnitellusti. Yhteistyö konsernipalvelujen talouspalveluiden kanssa on tiivistynyt.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Kesäleikkikenttätointaa järjestettiin kesäkuussa kuudella leikkikentällä. Toimintapäiviä oli 19 ja toimintaan osallistui 261 lasta, käyntikertoja oli yhteensä 1369. Nuorisotoimen kesätointaa tapahtui osin samoilla toimintapaikoilla kesäleikkikenttätointinnan kanssa. Hellekeleistä johtuen nuorisoa oli toiminnoissa edellisessä vähemmän mukana.

Yhteisöalo Satama toimi kesän ajan rajoitusten puitteissa, kerhotalo Rupla on ollut kesätauolla toiminnasta.

Oppimisen tuen palveluiden osalta kesä on luonnollisesti hiljainen koulujen lomaillessa.

Lapsiystävällinen kunta -prosessissa edettiin nykytilan kartoituksesta em. aineistosta nousseiden kehittämistavoitteiden hahmotteluun. Harrastamisen Suomen malliin saatiin myönteinen rahoituspäätös 148 000 euroa.

Vuoden toinen järjestötapaaminen pidettiin toukokuussa etäyhteyksin. Osallistujia oli linjoilla parhaimmillaan 77 henkilöä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista tarkasteltiin Siun soten ja Kontiolahden kunnan kanssa. Hyvinvointikertomuksen tavoitteista ikäihmisten kohtaamispaikoista tehty viestintäsuunnitelma, jonka toimenpiteet toteutetaan syksyllä. Lisäksi kaupunki-järjestöasiakirjaa työstetty verkkosivuille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Varhaiskasvatuksessa käynnistyi toukokuussa OPH:n rahoittama vuorovaikutushanke, jonka tavoitteena on kehittää vuorovaikutuksen laatua pilottipäiväkodeissa. Heinäkuussa toimintansa lopettivat varhaiskasvatuksen digitutorit ja korona-opettajat, jotka työskentelivät päiväkodeissa OKM:n erityisavustuksella. Kesäkuussa OKM asetti haettavaksi uuden avustuksen pandemian aiheuttamien oppimiseröjen kaventamiseen ja heinäkuussa haettiin erityisavustusta 2020 saadun koronatuen toimien jatkoksi rahoitusehtoihin soveltuen varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Päätökset toisesta korona-avustuksesta tulevat elo-syyskuussa.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluissa nuorisotilat sulkeutuivat koulujen päätyttyä ja painopiste työssä siirtyi lomatoimintojen järjestämiseen, jotka koostuivat tänä kesänä mahdollisimman monelle asuinalueelle kohdistetuista Pop Up-tapahtumista. Tapahtumia synkronoitiin leikkikenttätointinnan kanssa yhteen ja pyrittiin myös yhteismarkkinointiin Vilman kautta. Varsinaista leiritoimintaa ei omana toimintana

tuotettu, vaikka sitä koskien tulikin kysely, mutta leiritoimintojen toteutus jäi järjestökentän vastuulle. Pop Up toiminnot kiinnostivat lähinnä ruutukaavan ulkopuolella asuvia lapsia.

Leikkikenttien läheisyydessä toteutetuissa toiminnoissa osallistujia oli 129. Osallistujien ikärakenne oli kovin nuori valtaosan ollessa 1-8-vuotiaita. Selkeästi oli nähtävissä tarve suunnata toimintaa enemmän päiväleirityyppiseen tekemiseen, jos haluamme tavoittaa edellisvuosien kohderyhmää 10-13vuotiaat. Harraste-pankin toiminnassa oli osallistumiskertoja 110 yli 16-vuotiaiden osalta. Sinkkolan kotieläinpihan toiminnoissa lähdettiin liikkeelle keväällä varovasti, mutta jo alussa päiväkotit ja koululaisryhmät kävivät aktiivisesti alueella ja kesäkuussa vieraili 18 ryhmää, joissa osallistujia 300. Kahvion avauduttua kesäkuussa kävijöitä oli 6180 ja ohjatuissa pajapäivissäkin 1426. Kokonaisuutena alkukesä oli edellisvuotta huomattavasti hiljaisempi Sinkkolaa lukuun ottamatta.

Koulutuspalvelut

Rehtorit ja hallinto viimeistelivät lukuvuoden 2021–2022 suunnitelmat. Koulujen päättäjäiset järjestettiin kaupungin valmiusjohtoryhmän linjausten mukaisesti.

- Suomen Suven avaus järjestettiin toisena vuotena peräkkäin virtuaalisena.
- Peruskoulujen kevätjuhlat 5.6. olivat koulun sisäisiä tapahtumia eli huoltajia tai muita koulun ulkopuolisia ei osallistunut juhlaan.
- Lakkiaiset järjestettiin kouluittain noudattaen AVIn päätöstä yleisötilaisuudesta.

Kieli- ja kulttuuriryhmien monipuolista kesätoimintaa järjestettiin kesä- ja heinäkuun aikana eri puolilla kaupunkia. Toiminnan toteutuksesta vastasivat kieku-henkilöstön lisäksi kesätyöntekijät. Myös uutta digitaalista opetusmateriaalia tuotettiin runsaasti.

Joensuun Mediakeskuksen koordinoimat ja Opetushallituksen rahoittamat digitutorhankkeet päättyivät 31.7.

Varhaiskasvatuspalvelut

Yksityisissä ja Joensuun kaupungin päiväkodeissa hoidossa olevien lasten määrä (keskiarvo) tammi-heinäkuun aikana kasvoi verrattuna vuoden 2020 vastaavaan ajanjaksoon. Tämä johtui siitä, että hoidon tarve väheni vuoden 2020 kevään ja kesän aikana koronatilanteen vuoksi. Avoimessa varhaiskasvatuksessa ja perhepäivähoidossa muutos ei kuitenkaan näkynyt, sillä lasten määrä tammi-heinäkuussa 2021 oli lähes sama kuin vastaavana ajanjaksona 2020.

Lasten hoidon tarve kesän aikana tuli ilmoittaa Hyvinvointipalveluihin 22.4.2021 mennessä. Kesäkuussa varhaiskasvatuspalvelut toimivat lähes normaalisti, mutta heinäkuun ajaksi toimintaa supistettiin vähentyneen hoidon kysynnän vuoksi. Varhaiskasvatuspalvelut keskitettiin alueellisesti siten, että vain osa päiväkodeista oli auki 1.-31.7.2021 välisenä aikana. Nämä päiväkodit olivat: Linnunlahden, Jukolan, Pataluodon, Pajakadun, Penttilän, Hammaslahden, Huvikunnan, Reijolan, Heinävaaran, Tuupovaaran, Enon ja Uimaharjun päiväkodit sekä Niinivaaran vuoropäiväkotit. Toisesta päiväkodista siirtyvät ryhmät täytettiin kokonaan oman päiväkodin lapsilla, sillä eri päiväkodin lapsia ei haluttu sekoittaa keskenään.

Toukokuussa varhaiskasvatuspalveluihin haettiin henkilöstöä uusilla nimikkeillä: varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen sosionomeja, varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Kaikkia haussa olleita paikkoja ei saatu täytettyä. Vakinaisen henkilökunnan ja sijaisten saaminen on ollut edelleen vaikeaa.

Gävlenlinnan päiväkodissa toiminta päättyi 7.6.2021. Heinäkuussa Kettuvaaran siirtopäiväkodin tiloissa tapahtui vesivahinko ja Kettuvaaran molemmat ryhmät jouduttiin siirtämään Gävlenlinnan päiväkodin jo suljettuihin tiloihin.

Joensuun kaupungin kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelma hyväksyttiin Kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 17.6.2021. Joensuussa kokeiluun osallistuvat Kanervalan, Marjalan, Pajakadun, Petäikkölän, Reijolan, Sinkkolan, Soutajanpuiston ja Utran päiväkodit sekä yksityisistä päiväkodeista Pilke Marjalan päiväkot. Kokeilukunta saa valtionavustusta esiopetukseen osallistuvien lasten ensimmäisestä esiopetusvuodesta. Kokeiluun osallistuvasta lapsesta maksetaan asiakasmaksutulojen menetys sekä kuljetuskustannukset kunnan keskimääräisten esiopetuksen kuljetuskustannusten mukaisesti, jos lapsi on osallistunut varhaiskasvatukseen jo ennen kokeilua. Jos lapsi tulee kokeilun kautta varhaiskasvatuspalveluiden piiriin ensimmäistä kertaa, hänestä maksetaan esiopetuksen kustannukset kunnan keskimääräisten esiopetuskustannusten mukaisesti. Lisäksi kokeiluun osallistuvista lapsista maksetaan oppilashuollon kuluja 30 €/lapsi ja hallinnollisia kuluja 50 €/lapsi. Verrokkiryhmään kuuluvista eli kaikista muista lapsista maksetaan hallinnollisia kuluja 50 €/lapsi. Kulut maksetaan kokeilussa kertakorvauksena.

Kesäkuun lautakunnassa merkittiin tiedoksi myös Joensuun varhaiskasvatuksen arviointiraportti 2021 ja arviointisuunnitelma 2021-2022. Raportissa tuli esille, että huoltajat olivat tyytyväisiä lapsensa varhaiskasvatuspaikan toimintaan ja kokivat, että varhaiskasvatuspaikan henkilökunta oli ammattitaitoista ja lasta huomioivaa. Varhaiskasvatuspaikan toiminta oli huoltajien mielestä tavoitteellista, monipuolista, kehittävää sekä lapsen kasvua ja kehitystä edistävää. Myös lapset jäivät mielellään päiväkotiin aamuisin. Huoltajat toivoivat, että henkilökunta kertoisi lapsen päivästä sekä toiminnan tavoitteista vielä tarkemmin ja enemmän sekä henkilökunnan pysyvyyttä.

Valmistelija: talouspäällikkö

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.7.2021,
- hyväksyä kasvatus- ja koulutuslautakunnan vastuualueiden, talousarviomuutokset palveluarviotaulukon ennustesarakkeen mukaisina
- esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle talousarviomuutosten hyväksymistä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.